

Weert

Rectoraat H. Hieronymus Kerkleraar

Sinds eeuwen beheerst de onlangs gerestaureerde toren van de Sint Martinuskerk het stadsbeeld van Weert: teken van het centrum van de zielzorg. Daarnaast, op eerbiedige afstand, heeft eveneens sinds eeuwen een klein slank torentje erop gewezen dat er ook een patersklooster was van waaruit ook zielzorg werd beoefend. In de laatste dertig jaren zijn met het toenemen van de bevolking - sinds de oorlog in snel tempo - meerdere parochiekerken verrezen op initiatief van de toenmalige deken Souren.

Meerdere malen zijn door de bevolking van Weert pogingen ondernomen om ook „de paters van de Biest” in te schakelen in de officiële zielzorg. Hardnekkige geruchten dienaangaande deden de ronde. In oktober 1953 zelfs zo sterk dat het openlijk in de krant werd afgedrukt. Toch zouden de onderhandelingen op hoog niveau nog bijna een jaar duren voordat dit gerucht waarheid zou worden.

1 Augustus 1954 wordt van diverse kansels in Weert afgekondigd dat de bisschop van Roermond het voornemen heeft in het belang van de zielzorg een nieuw rectoraat op te richten te Weert, waarbij de grenzen van het toegedachte territorium worden aangegeven; 19 augustus heeft de officiële oprichting plaats met enkele wijzigingen in de grenzen. Als eerste rector wordt benoemd pater Lucas Berben die vijf jaren lang hier gardiaan was geweest in de na-oorlogse periode en als eerste kapelaan pater Theofoor van Kampen die al sinds 1949 directeur was van de Derde Orde en als zodanig 't meest bekend met de plaatselijke toestanden. Op advies van het discretorium van het klooster worden tot eerste kerkmeesters benoemd de heren Jos. H. H. Coumans, P. H. van Lierop, H. G. J. Maas en Th. G. Wolswijk.

Zondag 5 september had onder een plechtig Lof de officiële overdracht plaats. Deken Omloo noemde dit een historische dag nu de paters minderbroeders na bijna vijf eeuwen heilzaam werk in Weert volledig werden ingeschakeld in de zielzorg in een rectoraat dat dezelfde rechten heeft als een parochie. Namens de bisschop bracht hij dank aan pater provinciaal voor de bereidwilligheid om de kerk die eigenlijk een kloosterkerk is, verbonden aan 'n studiehuis, beschikbaar te stellen voor het parochieleven.

Na drie maanden ontstaat een eigen St. Vincentius-conferentie.

In januari 1955 werd in een week tijds een grondige verandering aangebracht in het interieur van de paterskerk. Het middenschip werd voorzien van nieuwe banken, de bidstoelen met roden pluche-bekleding verhuisden naar de zijbeuk, de preekstoel werd naar voren geplaatst.

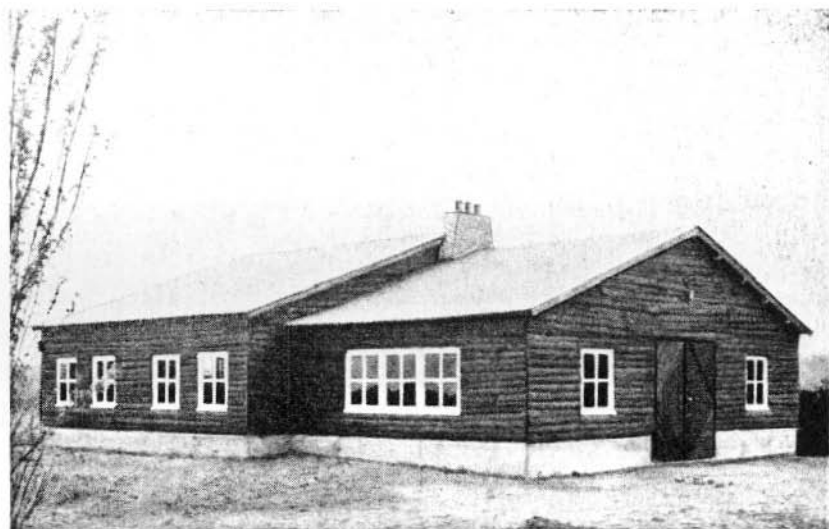
17 April bij gelegenheid van de viering van het zilveren priesterfeest van pater rector blijkt er reeds een eigen kerkelijk zangkoor en een jongenskoor te bestaan die in staat zijn onder leiding van pater Bosco van Woggelum de mis *Super amore Jesu* van Oswald Jaeggi uit te voeren

en een cantate van pater Eliseus Bruning met tekst van pater Gilbertus Lohuis.

In Augustus vertrekt pater Bosco. In november komt pater Florentius Hoogenboom na het beëindigen van zijn studies in Rome hem vervangen als directeur van het kerkkoor. Het jongenskoor kwam onder leiding van de organist J. Kollee, die dit na een half jaar wegens overdrukke werkzaamheden moest opgeven.

19 Juni trekt de eerste Sacramentsprocessie door het rectoraat over de lommerrijke dreven van de Minderbroederslaan langs het kanaal.

In augustus wordt pater Theofoor naar Nieuwe Niedorp verplaatst en opgevolgd door pater Gerardus Wegdam die te Steggerda in Friesland assistent was.

Inmiddels breidt zich het aantal parochianen tengevolge van de nieuwbouw voortdurend uit. In augustus 1956 komt er een assistent bij in pater Valens Meijs, die echter na vijf maanden verplaatst wordt omdat hij elders harder nodig is.

26 Augustus 1956 herdenkt de Weerter afdeling van de Derde Orde haar honderdjarig bestaan. Eind september van dat jaar zijn er enkele leiders bereid gevonden om met een verkennergroep te starten; in mei 1957 wordt een welpenhorde opgericht.

In augustus 1957 komt pater Ranulphus van Grienvan als tweede kapelaan erbij. In de tweede helft van oktober wordt gelijk met de hele stad een grote missie gehouden.

Ondertussen is op de jongensschool een jeugd-drumband opgericht die voor het eerst optreedt in fleurige uniformen met de carnavalsoptocht in 1958. In november d.a.v. wordt een groep vrije jeugdvorming voor

meisjes die enkele jaren bestond omgeschakeld tot een gidsenkring. Het volgende voorjaar wordt een nieuwe blokhut voor verkenners en welpen ingezegend. (Zie *Neerl. Ser.* 29 (1959) 369-370).

Op verzoek van de deken wegens overbevolking van de broedersschool van de stad is direct in het begin bij de oprichting van het rectoraat een jongensschool opgericht met de heer A. Dignouts als een zeer bekwaam hoofd, die begon met een eerste klas. Deze werd ondergebracht in de toneelzaal van Huize Charitas van de Derde Orde. Toen het jaar daarop een tweede klas onderdak moest hebben, is het toneel uitgebroken en de zaal in tweeën gesplitst door een afscheiding. Nog een jaar later werd wegens een te groot aantal leerlingen op de zusterscholen van de stad ook een eerste klas meisjes aangenomen, de tweede en derde klas jongens werden ondergebracht in nog leegstaande lokalen van de nieuwe B.L.O.-school van de stad.

5 sept. 1957 wordt eindelijk de eerste nieuwe school *St. Hieronymus-school* (patroon van de paterskerk), een modern gebouw dat aan alle tegenwoordige eisen voldoet, ingezegend. Deze school is bedoeld als jongensschool maar voor dat jaar werden er in ondergebracht behalve drie klassen jongens ook twee klassen meisjes, één gemengde klas en twee kleuterklassen, zodat meteen alle acht lokalen in gebruik waren. Dien-tengevolge leverde het volgende jaar weer nieuwe moeilijkheden omdat er weer twee nieuwe klassen bijkwamen. Ofschoon het nieuwe schoolgebouw bedoeld is voor lager onderwijs, keurde de inspecteur toch goed dat er twee klassen kleuters ondergebracht blijven en twee klassen lager onderwijs weer naar het noodlokaal in Huize Charitas trekken.

4 september 1959 heeft de inzegening plaats van de *St. Claraschool* voor meisjes, die onder leiding staat van de zrs. Franciscanessen van Oirschot met zr. Redempta aan het hoofd, zr. Immaculé voor de eerste klas, voor de overige klassen onderwijzeressen. De zusters wonen voorlopig nog in Someren-Eind in een klooster van hun congregatie en moeten dagelijks op en neer met de bus. Plannen voor de bouw van een klein klooster vlak naast de school zijn in voorbereiding. Op deze school wordt onderricht gegeven aan vijf klassen meisjes, het zesde lokaal is in gebruik voor kleuters.

De jongensschool heeft nu zes klassen met twee parallelklassen, waarvan er een is ondergebracht in de personeelskamer omdat één lokaal nog gebruikt wordt voor kleuters. Dit jaar worden de eerste leerlingen afgeleverd. Dezer dagen is de eerste student voor Megen aangenomen. Het laat zich aanzien dat er meerdere zullen volgen als priesterstudent voor onze eigen colleges. Beide scholen staan zeer goed aangeschreven. Ze hebben samen 480 leerlingen.

Paterskerk - voorlopig rectoraatskerk

De kerk heeft 380 vaste zitplaatsen welk getal kan worden uitgebreid door het bijzetten van 70 houten stoelen. Hieruit blijkt duidelijk het steeds ernstiger nijpend tekort aan kerkruimte.

In het begin toen het rectoraat nog geen 2000 zielen telde, bood de kerk voldoende ruimte, zelfs toen er nog maar vijf zondagsmissen waren. Nu het zielenaantal gestegen is tot over de 3.300 is het echt een probleem, zelfs met zeven Missen 's morgens - zoals dat 's zomers het geval is - en een Avondmis (waarvan verreweg het grootste percentage bezoekers van buiten het rectoraat komt omdat het de enige Avondmis is in de gehele stad). De voorkeur van de meeste mensen blijft nu eenmaal uitgaan naar bepaalde uren die hun het gunstigste liggen en dan zit men met een overvolle kerk. Als we hierbij bedenken dat tengevolge van de geprojecteerde nieuwbouw te verwachten is dat het zielental zal stijgen tot 5.000, is het zonder meer duidelijk dat een andere oplossing gevonden moet worden.

In het begin is gezocht naar uitbreiding van de bestaande kerk. Meerdere plannen zijn hiervoor gemaakt. Geen van alle voldeed omdat met geen mogelijkheid een kerk verkregen kon worden die voldoet aan de tegenwoordige eisen van behoorlijke liturgieviering: allen een goed uitzicht op het altaar om zo goed mee te kunnen leven. Bovendien zou de verbouwing komen op drie ton. Nadat door een speciale commissie advies was uitgebracht en diverse mogelijkheden nogmaals onder ogen waren gezien, is uiteindelijk de beslissing genomen voor een geheel nieuwe kerk. Bij de oprichting van het rectoraat had de gemeente vage uitbreidingsplannen in de buurt van de Biest. In de loop van de jaren hebben deze een concrete vorm aangenomen en bleek het aantal te verwachten parochianen aanmerkelijk hoger te liggen dan men aanvankelijk gedacht had. In de uitbreidingsplannen was niet voorzien in een behoorlijke ruimte voor een centraal gelegen nieuwe kerk en de gemeente was niet genegen om deze plannen belangrijk te wijzigen. Uiteindelijk bleef toen niets anders over dan in onmiddellijke nabijheid van het klooster te gaan bouwen. De architect, Ir Swinkels, heeft een plan ontworpen van een moderne kerk die toch niet storend aandoet in het historisch milieu. Met de bouw van deze kerk hoopt men dit jaar nog te beginnen.

Derde Orde

Een apart woord mag hier wel gewijd worden aan de Derde Orde. Deze is in de loop van de jaren een middel geweest om vanuit het klooster interparochieel (ofschoon onofficieel) zielzorg uit te oefenen. De zetel ervan is nu gevestigd in het rectoraat. Wat de leden betreft is zij nog interparochieel. Vele leden zijn toegetreden in de tijd dat de meesten uit de omgeving vooral van de gehuchten Laar, Leuken en Boshoven bij de Paters ter kerke gingen. Doordat daar eigen parochies zijn ontstaan is de toeloop veel minder geworden en is er zeker weinig aanwas van te verwachten. Het zwaartepunt zal moeten worden verlegd naar het rectoraat en waar de omstandigheden gunstig zijn in de oprichting van een

eigen afdeling in de nabije parochies zoals dat in het begin van het vorig jaar met zeer veel sukses heeft plaats gehad met Laar.

De Derde Orde heeft een eigen gebouw in Huize Charitas dat vele en zeer goede diensten bewezen heeft maar toch niet meer geheel voldoet aan de eisen van de moderne tijd. Modernisering is uitgesloten omdat bij verdere verwezenlijking van de uitbreidingsplannen het voorste gedeelte van het gebouw zal moeten worden afgebroken vanwege een belangrijke verkeersverbetering. Het bestuur voelt niets voor een nieuw verenigingsgebouw in dezelfde geest. Het kerkbestuur voelt evenmin iets voor een groot eigen parochiehuis. Dergelijke gebouwen betekenen doorgaans een grote financiële last omdat ze niet rendabel zijn. Een grote vergaderruimte hoopt men te verkrijgen als de geprojecteerde verbindingshal tussen de jongens- en meisjesschool gebouwd wordt.

Het rectoraat bestaat uit een groep echte Weertenaren die van jongs af vertrouwd zijn met de paters en daarnaast de nieuwe aanwas met rijke variatie: militairen, vertegenwoordigers, gemengde huwelijken, een zestigtal niet-katholieke gezinnen, enz. die minder gemakkelijk te benaderen zijn. Geleidelijk aan moet dit groeien tot een eenheid.